

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám**GONDOLATOK A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM „NYÍLT NAPOK”
RENDEZVÉNYEIHEZ****THOUGHTS OF THE NATIONAL CIVIL UNIVERSITY FOR THE OPEN DAY EVENTS**

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem hazánk legfiatalabb, de jogelőd intézményei által az egyik legnagyobb presztízsnak örvendő felsőoktatási intézménye. Annak érdekében, hogy a továbbtanulni vágyó fiatalokat eredményesen meg tudja szólítani, rendszeres pályaorientációs tevékenységre van szükség. Ezek közül kiemelkedik a tárgyév január hónapjában megrendezésre kerülő „egyetemi nyílt nap” rendezvény, amely lehetőséget biztosít, hogy a leendő hallgatók első kézből kapjanak információt az egyetem karairól, intézeteiről. A rendezvényen kitöltött kérdőívek elemzése segítséget jelent abban, hogy jobban megismerjük a következő generációk elképzeléseit, továbbtanulási orientációját.

The National Civil University is the youngest higher education institution which has the highest reputation due to its legal predecessor institutions. On behalf of calling the young who want to study further successfully, regular profession orientation is needed. This year in January the Open Day at the University stands pre-eminent among the others, which makes it possible for the future students to get some pieces of information on the faculties and establishments. The analysis of the questionnaires filled in during the program helps to learn about the future generation's plans and orientation about their further studies.

A magyar felsőoktatási rendszer az utóbbi években alapvető és mélyreható változásokon ment keresztül. Ennek sok eleme ismert, amelyek eltérő mértékben szolgálták a racionalizációt, a politikai akaratot, feleltek meg a demográfiai helyzet változásából eredő sajátosságoknak, a munkaerő-piaci követelményeknek.

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (továbbiakban: NKE) létrejöttének folyamatában az első lépés a 2010-ben megalkult integrációt előkészítő bizottság volt. A sikeres előkészítő munka eredményeként 2011. évi XXXVI. törvény elfogadásával 2012. január 1-én jött létre a NKE, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Budapesti Corvinus Egyetemből kiváló Közigazgatás-tudományi Kar és a Rendőrtiszti Főiskola átalakulásával, az érintett intézmények általános jogutódjaként.¹

Az intézmény létrejöttét az egyetem oktatási rektorhelyettese, Dr. Kovács Gábor az alábbiakkal indokolta: „A Nemzeti Közzolgálati Egyetemet az a felismerés hozta létre, hogy a közzolgálaton belül a rendvédelem, a polgári közigazgatás, a honvédelem és a nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának képzése közös alapokon nyugszik. Ezzel összefüggésben a közös hivatástudat, valamint a szakértelem erősítése összehangolt és tervezett utánpótlásképzést igényel, mely hatékonyan és költségtakarékosan megvalósítható egy egyetem szervezeti keretein belül.”²

Hazánk legújabb – de jogelőd intézményei által egyik legpatinásabb – egyetemként a NKE-nek is szüksége van a pozitív imázs kialakítására, a társadalmi támogatottságra. Az egyetem rektora, Prof. dr. Patyi András rektori köszöntőjében így fogalmaz: „...kiemelten fontosnak tartom az érdeklődők, a nyilvánosság tájékoztatását az Egyetemünk által képviselt értékekről, célokról, intézményünk eredményeiről, a karokon és intézetekben folyó oktatásról és tudományos munkáról, sokrétű kapcsolatrendszerünkéről, valamint az egyetemi diák- és sportéletről – tehát mindarról, ami leendő és

¹ A Nemzeti Közzolgálati Egyetem létesítéséről szóló 2011. évi XXXVI. törvény letölthető: <http://www.complex.hu/kzldat/t1100036.htm/t1100036.htm#kagy4> letöltve: 2014. március 10.

² A NKE kialakulásáról, felépítéséről ld. bővebben: Dr. Kovács Gábor: Tájékoztató a Nemzeti Közzolgálati Egyetem megalakulásáról és működéséről in.: Migráció és Társadalom, 2012. letöltve: 2014. március. 06.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

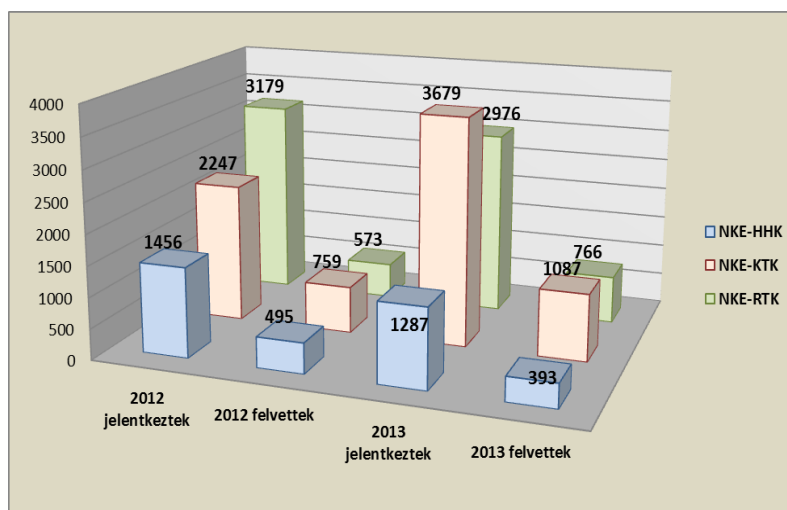
DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

*jelenlegi hallgatónk számára hasznos és érdekes információt jelent.*³ Az integráció révén létrejövő felsőoktatási intézmény hazai viszonylatban a közepes nagyságú egyetemek közé tartozik. A hallgatókért folyó állandó és egyre élesedő versenyhelyzet állandó megújulást és fejlődést kíván meg a NKE-től is.

A NKE elképzeléseinek középpontjában a legkorszerűbb felkészítés, a hallgató-központúság, valamint a magas színvonalú, továbbfejleszhető, könnyen konvertálható tudás áll, amelybe a szaktárgyakon kívül karkövetelményekhez igazított idegen nyelv(ek) alkalmazása, informatikai és kommunikációs, valamint problémamegoldó képességek, készségek tartoznak. A közvélemény felé továbbra is szükség van egy olyan kommunikációra, amely az egyetem önálló, egyéges arculatát hangsúlyozza. Ebben a folyamatban kaphatnak szerepet azok a visszacsatolások, amelyeket közvetlenül az egyetem felől érdeklődő fiatalok fogalmaznak meg, és amelyek egyben iránymutatásul és visszacsatolásként is szolgálhatnak a további munkákban.

Az egyetem népszerű, a fiatalok, valamint szülei elképzelésében a NKE magas presztízsnak örvend. Ezt bizonyítja az a tény, hogy az egyetem jogelődintézményeiben is jellemző volt a többszörös túljelentkezés, az éves felvételi rangsorokban mindig az egyik legkedveltebb továbbtanulási lehetőségként értékelték a diákok a választható szakokat (1. ábra).

1. ábra. A NKE-re jelentkezettek, felvettek a 2012-2013-as években (fő)⁴

Hazánk legfiatalabb de – jogelőd intézményei révén – egyben egyik legnagyobb presztízssű egyeteme mindig is vonzó volt a felsőoktatást választók között. A NKE karai és karközi intézetei által kínált szakok napjainkban is fontos továbbtanulási célként szerepelnek a fiatalok elképzeléseiben. Ezt a hallgatók részéről érezhető pozitív képet nem csak megteremteni kellett, hanem folyamatosan menedzselni is kell. Ennek megfelelően az egyetemnek törekednie kell arra, hogy azokon a rendezvényeken, amelyeken közvetve, vagy közvetlenül is megszólíthatják a leendő hallgatókat olyan képet alakítson ki magáról, amely megerősítésként hat a továbbtanulási szándékban.

Egy oktatási intézmény életében különös jelentőséggel bírnak az egyetemi nyílt napok, hiszen ez egy kiváló lehetőség arra, hogy a pályaválasztás előtt álló diákok érdeklődését felkeltsék, elmélyítsék. Színteret biztosít a kommunikációra, reflexióra, fontos kapcsolatfelvételi lehetőség nemcsak a diákokkal, hanem azok szüleivel is, akik sok esetben személyesen szeretnének meggyőződni arról, hogy jól választ a gyermekük felsőoktatási intézményt.

³ A Rectori köszöntő teljes szövege olvasható a NKE honlapján. <http://uni-nke.hu/egyetem/rektori-koszonto> letöltve: 2014. március 10.

⁴ A diagram a www.felvi.hu oldal felvételi statisztikái alapján készült

A KUTATÁS HÁTTERE

Jelen kutatásban a 2013 és 2014 évi egyetemi nyílt napok eredményeinek összevetésére van lehetőség. Az NKE nyílt napján megjelent diákok között kérdőíves felmérést végeztünk arra fókuszálva, hogy mely karok vagy intézetek, milyen képzések érdeklik őket leginkább, milyen forrásból tájékozódtak a nyílt nappal kapcsolatban, illetve milyen benyomásaik alakultak ki a nap végére?⁵

A mintavételi eljárás során a *nem valószínűségi kiválasztás egyszerűen elérhető alanyok módszerét* alkalmaztuk. Ezt az eljárási módszert az indokolta, hogy a valószínűségi minták kiválasztása lehetetlen volt, hiszen nem tudtuk, hogy hányan, és milyen egyéb jellemzőkkel bíró diákok jelennek meg a rendezvényen. A reprezentativitás így nem biztosított, ugyanakkor a diákok válaszainak feldolgozása az oktatás minőségi színvonalának emeléséhez, újszerű megközelítésekhez vezethetnek. Ennek ismeretében kell a kapott eredményeket kezelni, és felhasználni további elemzések, vagy összehasonlítások során.⁶ A megjelentek lekérdezése papíralapú kérdőív segítségével történt, a teljes anonimitás biztosításával. A kérdőív nyolc, egymástól jól elkülöníthető kérdéscsoportot tartalmazott, amelyeket az EvaSys generált.⁷ Az adatfeldolgozás az Spss-elemző program segítségével történt.

Az eredmények ismertetése során az alábbi rövidítéseket alkalmaztam:

- NKE RTK – Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar;
- NKE KTK – Nemzeti Közszerológati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kar;
- NKE HHK – Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar;
- NKE KVI – Nemzeti Közszerológati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet;
- NKE NI – Nemzeti Közszerológati Egyetem Nemzetközi Intézet.

AZ EREDMÉNYEK

A kérdőívek feldolgozását követően megállapítható, hogy a nyílt napon résztvevők között valamivel többen voltak a fiúk (2013-ban 56,4%, 2014-ben 58,3 %), mint a lányok. Ez a nemek közötti minimális különbség szervesen illeszkedik abba a tendenciába, amely azt támasztja alá, hogy a katonai vagy a rendőri pályaválasztási szokásokban egyre inkább eltűnnek a nemi különbségek. Életkori összetételét tekintve a megkérdezettek túlnyomórészt – a 18-20 éves –, a pályaválasztás előtt álló fiatalok közül kerültek ki (2013-ban 88%; 2014-ben 91 %).

A karválasztás nemi összetételének elemzése több tényre is ráirányítja a figyelmet (2. ábra).

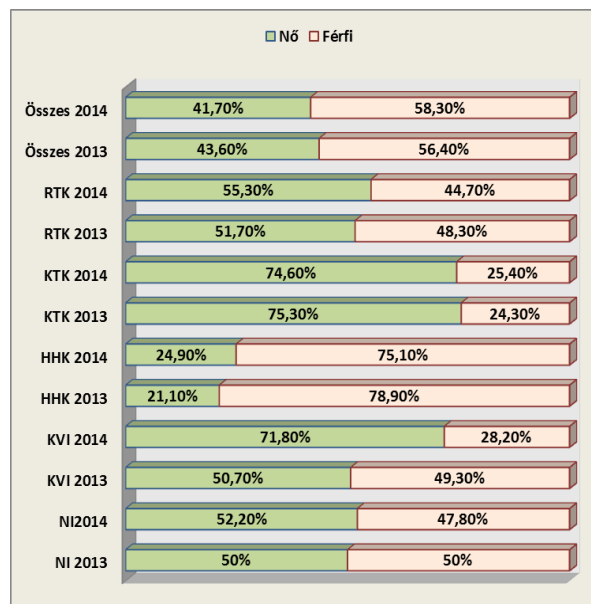
⁵ Az elemzésbe bevont alapsokaság két almintából állt. Egyrészt az NKE Ózdi Nyílt Nap (2013. 01.24-e, 58 fő), és az NKE Budapesti Nyílt Nap (2013. 01.25-e, 703 fő) résztvevőiből. Az ózdi minta alacsony elemszáma miatt összehasonlító vizsgálatok nem végezhetőek, ezért az eredményeket közösen elemzem. Másrészt a NKE Budapesti Nyílt Nap (2014. 01.24. 866 fő) résztvevőiből állt.

⁶ A társadalomtudományokban használt mintavételi technikákról ld: A mintavétel logikája. in.: Babbie, Earl, A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. 201-247.o. Balassi Kiadó. Bp. 2003.

⁷ Az EvaSys szoftverrendszer egy adatfeldolgozó és internetes technológiát használó alkalmazás.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

2. ábra. A karválasztás nemi összetétele (n=761; 866)

Az egyetem egészét tekintve az érdeklődők között kismértékű férfiféltet mutatkozik meg, ugyanakkor ez egyértelműen kar/intézetfüggő. A RTK és az intézetek esetében az érdeklődők nemi összetétele csaknem azonos, ugyanakkor a KTK jelentős mértékű nőféltet mutatkozik, amit ellensúlyoz a HHK férfiféltete.

A nyílt napokon megjelentek csaknem kétharmada gimnazista, de magas volt a szakközépiskolákból érdeklődők aránya is (30%), és a más felsőoktatási intézményben jelenleg hallgatói jogviszonnal rendelkező diákjai is bekerültek a mintába (6 %). A karok iránti érdeklődésben nem mutathatók ki szignifikáns különbségek a szerint, hogy melyik tanuló milyen típusú középiskolában tanul. Ugyanakkor Bakos (2013) rámutat arra, hogy az ország elit gimnáziumaiban tanuló diákok nem nagyon érdeklődnek az egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző kara iránt.⁸ Mivel a másik két karra felvételiző gimnáziumban végzett diákok összetételéről nincs tudomásunk, érdemes lenne annak a vizsgálata is, hogy a Rendészettudományi Kar, illetve a Közigazgatás-tudományi Kar milyen arányban tudja bevonni az elit gimnáziumok tanulóit?⁹

A legnépszerűbb karnak az érdeklődők között az RTK bizonyult, némileg megelőzve a HHK-t¹⁰. A KVI és a NI is minimális erősödést könyvelhet el.

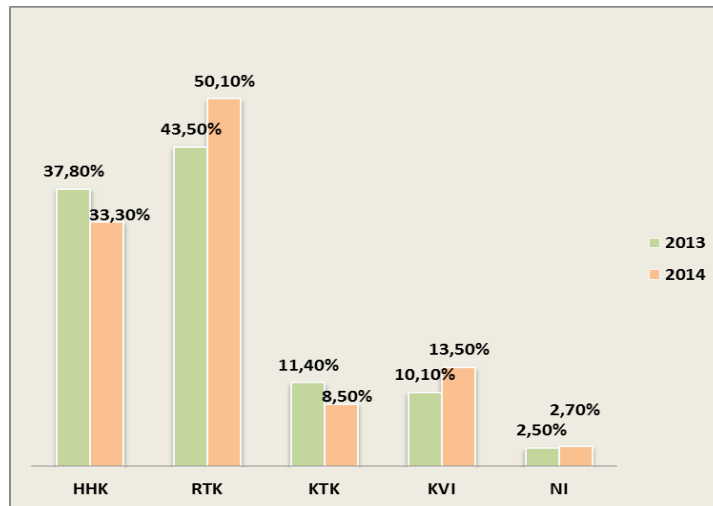
⁸Bakos szerint ennek elsősorban az az oka, hogy a diákok környezetében jellemzően torz információk megléte, valamint azoknak teljes vagy részleges hiánya a jellemző.

⁹ Az elitnek nevezett gimnáziumok rangsorának kialakításakor a lista összeállítói az érettségien és az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen elért eredmények, a 2010-es országos kompetenciamérés eredményei, valamint a nyelvvizsga- és a továbbtanulási arány mellett a kollégiumi lehetőségeket, a fakultációkat, az oktatott idegen nyelvek számát és a nemzetközi kapcsolatokat is figyelembe veszik. http://eduline.hu/kozoktatas/2012/5/31/2012es_kozepiskolai_rangsor_ezek_a_legjobb_0Q4T03 letöltve: 2014. március 10.

¹⁰ A KTK visszafogott eredményeire magyarázatot adhat az, hogy hagyományosan a kari nyílt nap megelőzi az egyetemi nyílt napot.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám3. ábra. A karválasztás eloszlása az érdeklődők eloszlása szerint (n=761; 802)¹¹

A pályaválasztási attitűdökkel kapcsolatban az érdeklődők felől mind a pull, mind a push hatás érvényesült. A push hatású attitűdökben azok az információk játszanak elsődleges szerepet, amelyeket a pályaválasztás előtt álló személy vonatkoztatási csoportjának tagjaitól származnak. Ennek jellegzetessége, hogy a pályaválasztót a környezete segíti, információkkal látja el a leendő képzéssel kapcsolatban. Az ilyen típusú pályaválasztási döntést elősegíthetik azok a családi kötődések, amelyekben a szülők, nagyszülők nemzedékében is van hasonló foglalkozású személy. Kenderfi ugyanakkor hangsúlyozza (2012), hogy a pályaválasztás egy olyan fontos folyamata életünknek, amely alapvetően meghatározza a társadalomba való sikeres integrálódást. Ennek a folyamatnak a leglényegesebb mozzanata maga a pályaválasztási döntés, amelyre a hazai iskolarendszer kampányjelleggel reagál, pl. a pályaválasztási napok rendezvényeivel, ezzel kettős hatást érve elé a tanulóknál. Egyrészt döntési kényszer elé állíthatja azokat a fiatalokat, akikben még nem alakultak ki konkrét elképzelések a továbbtanulásukkal kapcsolatban. Másrészt azonban megerősítés is lehet azoknál a fiataloknál, akikre az iskolaválasztással kapcsolatban a pull hatások érvényesek. Ezekben az attitűdökben elsősorban az egyéni érdekek dominálnak. Ők azok, akik már konkrét továbbtanulási céllal rendelkeznek, vagy a szakma iránti előzetes érdeklődés miatt, vagy azért mert úgy gondolják, egzisztenciális szempontokat figyelembe véve megéri a ráfordítás.

Az értékelhető válaszok alapján megállapítható, hogy a fiatalok egyértelmű továbbtanulási stratégiával rendelkeznek. Életkori sajátosságokból eredően, döntően a BSc/BA nappali képzések után érdeklődtek. Jellemzően a diákok tizede jelölte meg, hogy foglalkoztatják az önköltséges képzések, a többség a közszolgálati ösztöndíjrendszerben bíz (2013-ban 86,5 %, 2014-ben 90,2%).

Jellemzően bíznak abban, hogy a továbbtanulásukban szerepet játszhat a közszolgálati ösztöndíj elnyerésének lehetősége, hiszen többségük ezt a képzési formát választotta. A megkérdezettek közül minden hetedik azonban még úgy is mindenképp vállalná a képzést, ha önköltséget kellene fizetnie (4. diagram).

2013-ban a BSc/BA képzésben felkínált 37 képzés közül a három legkeresettebbnek a bünyügyi igazgatási szak – bünyügyi nyomozói szakiránya (28 %), a katonai vezető szak – lövész szakiránya (22,5 %) és a katonai vezető szak – felderítő szakiránya (17,7 %) bizonyult. További 11 szakirány mondhatja el magáról, hogy a fiatalok elképzelései között szerepel, mint potenciális továbbtanulási lehetőség (10 %-os jelöléssel). 2014-ben az előző évihez hasonló tendenciák bontakoztak ki. A BSc/BA képzésben felkínált 37 képzés közül a három legkeresettebbnek a bünyügyi igazgatási szak –

¹¹ „A Nemzetközi Közszolgálati Egyetem melyik karára szeretne felvételizni?” kérdésre, a diákok több válaszelemet is megjelölhettek

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

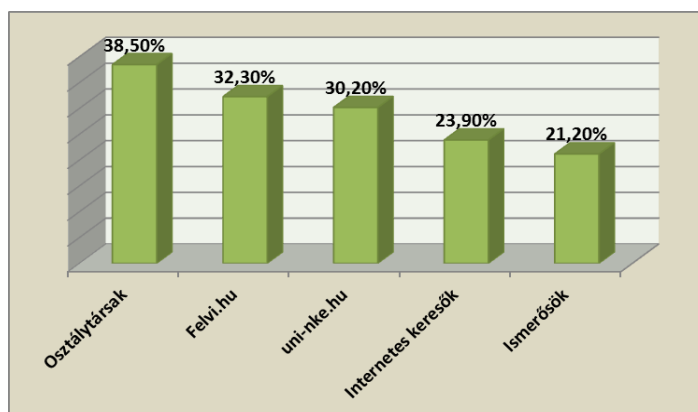
DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

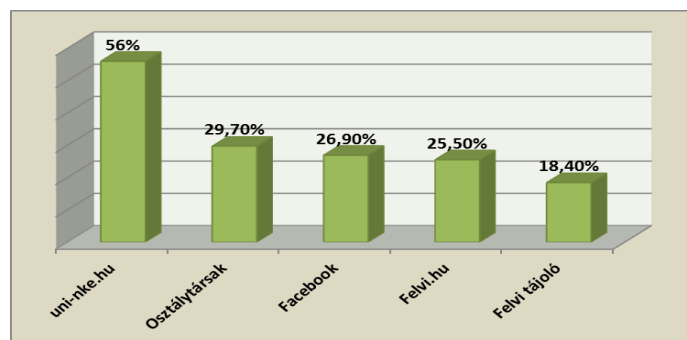
bűnügyi nyomozói szakiránya (27,6%), a katonai vezetői szak – lövész szakiránya (17,4%) és a katonai vezetői szak – felderítő szakiránya (17%) bizonyult.¹² További 7 szakirány mondhatja el magáról, hogy a fiatalok elképzelései között szerepel, mint potenciális továbbtanulási lehetőség (10 %-nál magasabb jelölési arány).

A Bolognai rendszer sajátosságaiból eredően a fiataloknak az alapképzés tanulmányai alatt is elegendő dönteni arról, hogy milyen mesterképzést választanak. Ennek köszönhetően a nyílt napon is kevesebben voltak azok, akik az alapképzést kihagyva, rögtön a mesterképzés szakjai felől érdeklődtek. 2013-ban az MSc/MA szakok esetében a rendészeti vezető szak (22,7 %) és a katonai vezető szak (20,9 %) emelkedik ki toronymagasan a többi képzés közül, a harmadik legtöbb érdeklődést a nemzetbiztonsági szak kapta (11,3 %). 2014-ben szinte megegyező volt az érdeklődés iránya. Az MSc/MA szakok esetében a rendészeti vezető szak (25,4%) és a katonai vezető szak (18,9%) után a harmadik legnagyobb érdeklődést a közigazgatási szak kapta (11,3 %).

A fiatalok több csatornán is tájékozódhatnak az egyetemet, illetve továbbtanulásukat érintő kérdésekben, ugyanakkor mégis határozott tendencia bontakozik ki a számok mögött, amely arra utal, hogy vannak különösen preferált, és vannak olyan lehetőségek, amelyeket nem, vagy egyre kevésbé választanak a fiatalok. A két év eredményei között némi átrendeződést is meg lehet állapítani. (5. ábra) Kiemelten fontos a tárgyév január hónapja, mert az érdeklődők több mint negyede részt vett az adott év Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításán, amelynek fontosságát nehéz lenne elvitatni.¹³

4. ábra. Információhoz való hozzájutás 2013-ban

5. ábra. Információhoz való hozzájutás 2014-ben

¹² A kérdésre több választ is bejelölhettek az érdeklődők (az MSc/MA szakokra vonatkozóan is).

¹³ Az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás 2014-ben már 14. alkalommal biztosított lehetőséget az egyes oktatási intézmények bemutatkozására. A kiállítás sikere évről évre növekszik, mára már megkerülhetetlenné vált és biztos év eleji programnak bizonyul a pályaválasztási döntés előtt álló fiatalok életében.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

Meghatározó jelentőségű a kortárs csoport (a fiatalok számára még mindig a velük hasonló korosztályok értékítélete a legfontosabb, ezért is lényeges jelen lenni a középiskolák életében, hogy a pályairányítási folyamat kontrollált legyen) és az internet alapú információszerezés is. E tekintetben az egyetem honlapja döntő jelentőségű, valamint a Facebook is meghatározóvá vált. A magyar fiatalok fogyasztási szokásai, kommunikációs kultúrája – alapvetően követve a nyugati trendeket –, az utóbbi években jelentősen átalakuláson megy keresztül. Ennek a folyamatnak az egyik jól érzékelhető jelensége a virtuális térben való jártasság, ügyintézés, kapcsolattartás szerepének növekedése, és így a személyiség bizonyos átalakulása. Ezt a folyamatot így fogalmazza meg egy hazai Facebook kutatás szerzőpárosa: „*amint belépünk ebbe a világba, egy olyan új helyzetben találjuk magunkat, amelyben a kezdetektől fogva alakulhat online személyiségünk – akár aktív felhasználók leszünk, akár csak csendes megfigyelők.*”¹⁴

A közösségi oldalakról készült 2011-es 25 EU-s országot elemző kutatási anyagból kiderül, hogy a 9-16 éves gyerekek közül 59% van jelen közösségi oldalakon. Magyarországon 66% (tehát az EU-s átlag fölött).¹⁵ Hasonló adatokat vonultat fel egy amerikai kutatás, mely szerint az általuk 2010-ben vizsgált fiatalok valamivel több, mint fele 14-18 éves kora között csatlakozott a Facebookhoz.¹⁶ Egy Facebook statisztikával foglalkozó oldal szerint a mai magyar társadalom aktív Facebook felhasználóinak száma több, mint 4,4 millió fő a teljes lakosságra vetített penetráció mértéke 44,5 %.¹⁷ Ennek az aktív felhasználói közösségnek több mint felét a nyílt napon megjelenő korosztály (18- 35 év) teszi ki, ami a Facebook előretörését is megmagyarázza.

A honvedelem.hu oldal a Magyar Marketing Szövetség Internet Marketing Klubja által kiírt pályázaton 2012-ben az „Év honlapja” díjat nyerte el. Farkas Anikó, a Honvédelmi Minisztérium sajtófőnöke elmondta: „*azért kezdeményeztük idén a honvedelem.hu külső megjelenésének és szerkesztési alapelveinek megújítását, mert úgy éreztük, hogy korábban szinte kizárólag a katonáknak és a fanatikus honvédségi hírkövetőknek szólt. Miközben a szervezeti kommunikáció és információáramlás szempontjából továbbra is kiemelt szerepe van az oldalnak, mostanra – képzavarral élve – sokkal nyitottabbá vált a civil szemek és fülek számára is, a rengeteg fotó és videó pedig egyenesen vonzóvá tette az oldalt, a 21. századi fogyasztó igényeinek megfelelő.*”¹⁸ A honlap alacsony említettsége talán annak köszönhető, hogy kevésbé ismert a fiatalok előtt, vélhetően a közeljövőben, ebben az irányban is pozitív elmozdulás lesz jellemző.

Az NKE hallgatóit is viszonylag kevesen jelölték meg információforrásként. Ebben változást hozhatnak az olyan kezdeményezések, amelyek azt célozzák meg, hogy az egyetem hallgatói és a középiskolás diákok közötti információcseré sűrűbbé és hatékonyabbá váljanak. Ezek lehetnek többek között:

1. PÁLYAORIENTÁCIÓS BESZÉLGETÉSEK FOGLALKOZÁSOK

Ennek az elsődleges célja, hogy kialakítsa a fiatalokban az odafordulás igényét, a tájékozódás lehetőségét, az egyetem által képviselt értékek, képzési kínálat felé, egyfajta ismeretterjesztés formájában. A pályaaorientációs folyamat egy olyan tanulási eseménysor, amelynek kettős összetevője van: egyrészt ki kell alakítani egy folyamatos igényt a munka világában való tájékozódás irányába, másrészt az önismeret révén képesnek kell lenni eligazodni a változások között. Mindezek mellett fontos a megfelelő pályaismeret is (Völgyesy, 2012). Napjaink információdömpingjében olyan mennyiségű impulzus ér minket a különböző pályák világára vonatkozóan, amelyek között nehézséget okoz a tájékozódás. A pályaismeret sosem kész tudásanyag, hiszen állandóan változik, folyamatosan fejleszteni, tanulni kell. A pályaismeret a mun-

¹⁴ Tóth-Mózer Szilvia- Lévai Dóra: Az oktatási és nevelési folyamat kiterjesztése online közösségi felületekre Pedagógia- online 2011. I. évfolyam. In.: <http://heri.hu/2011/07/toth-mozer-szilvia-es-levai-dora-az-oktatasi-es-nevelési-folyamat-kiterjesztése-online-kozossegi-feluletekre/> letöltve: 2014. március 10.

¹⁵ A kutatás címe: Risks and safety ont he internet. Letölthető:

http://www2.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/Initial_findings_report.pdf letöltve: 2014. március 10.

¹⁶ S. Craig Watkins: Got FACEBOOK? Investigations What's social about social media? In.: http://www.theyoungandthedigital.com/wp-content/uploads/2010/11/watkins_lee_facebookstudy-nov-18.pdf 5. o. letöltve: 2014. március 10.

¹⁷ A közösségi oldal statisztikájával foglalkozó oldal elérhető a www.socialtimes.hu címen.

¹⁸ A honvedelem.hu az év honlapja: http://www.honvedelem.hu/cikk/a_honvedelem_hu_az_ev_honlapja letöltve: 2014. március 10.

H A D T U D O M Á N Y I S Z E M L E

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

katudományokon belül rendszerezi és leírja azokat az ismérveket, amelyeket a munkát végző embernek a pályán a foglalkozástevékenységgel kapcsolatban, mint követelményt, feladatot figyelembe kell vennie.

A pályaválasztás azt jelenti, hogy az összes rendelkezésre álló és ismert alternatíva közül, célunknak megfelelően kiválasszunk egy olyan foglalkozást, amely lehetővé teszi, hogy a társadalom és a magunk számára hasznos munkát végezzünk. A pálya kiválasztásának folyamata döntéssel zárul, ami után megkezdődik a fiatal tanulmánya a szakmai munkára. Ebben a kiválasztásban nyújthatnak segítséget az alábbi módszerek:

- Egyéni beszélgetés, személyes kommunikáció lehetősége. Ez a kapcsolat felvételi forma jellegét tekintve egy vagy kétirányú, közvetlen, vagyis primer. Az üzenetet lehet értelmezni, megismételni, reagálni rá. Előnye: ez a leghatékonyabb meggyőzési forma. Hátránya: a diáknak már rendelkeznie kell valamilyen határozott (pozitív) attitűddel az egyetemen folyó valamilyen képzés irányában, illetve a leginkább időigényes.
- Osztályfőnöki órák meglátogatása két szakaszban. Ezeket a továbbtanulási elképzelésekben „kritikusnak” nevezhető időpontokra kell időzíteni. Ilyen, az érettségit megelőző harmadik év közepe, amikor dönthetnek a diákok, hogy milyen tárgy(ak)ból szeretnének emelt szintű órákon részt venni az utolsó két évben, ezzel mintegy pályaaorientációt is végeznek. Ilyen időpont a végzős évfolyamok esetében a felvételi jelentkezés beadását megelőző időszak, ekkor már konkrét elképzelésekkel kell rendelkeznie a diáknak a továbbtanulását illetően.
- Ezeket a pályaaorientációs beszélgetéseket az egyetemen tanuló hallgatók tagjai közül vállalkozó fiataloknak kell lebonyolítani, hiszen ők képesek leginkább hitelesen továbbítani azokat az információkat, amelyek a továbbtanulni vágyó fiatalokat érdeklik (régii hagyomány felelevenítése).
- Katonai alapismeretek, belügyi rendészeti ismeretek órák látogatása, órataratása az aktív állomány tisztjelöltjeinek bevonásával.

2. EGYÉB RENDEZVÉNYEK

A kifejezett pályaaorientációs rendezvények kettős céllal jöttek létre. Egyrészt segíteni kell azokat a fiatalokat, akik még nem döntötték el, milyen irányban szeretnék tovább képezni magukat, másrészt meg kell erősíteni azokat, akik már határozott céllal érkeznek egy ilyen rendezvényre. Az alább felsorolt lehetőségek mindkét célképzésnek megfelelnek. Ezekben a rendezvényeken lehetőség nyílik a nagy tömegben érkező érdeklődők információval való ellátására, de arra is kínálkozik alkalom, hogy személyesen, egyéni érdeklődésének megfelelően tájékozódjanak a diákok. Ezekben a rendezvényeken való aktív részvétel fontosságát számtalan kutatás és tanulmány bizonyítja, támasztja alá. A legjelentősebb alkalmak és hozzávetőleges időpontjaik:

- Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás (tárgyév január hónapban);
- Egyetemi nyílt napok (tárgyév január hónapban);
- Középiskolai Road show-k (tárgyév november, február hónapban);
- Középiskolai versenyek (egész évben);
- Egyéb, ágazati ünnepnapok nyílt napjai (tárgyév március 28. – az NKE napja; tárgyév április 24. – Rendőrség napja; tárgyév május 21. – Honvédelem napja; tárgyév július 1. – Köztisztviselők napja).

Ugyanakkor az is megállapítást nyert, hogy a papíralapú sajtó, illetve a televízió, rádió gyakorlatilag elveszítette ezt a korosztályt. Az alábbi említéseket emelem ki gyakoriságuk szerint: HVG: 8 fő, HVG „Diploma különszám”: 8 fő, Metropol napilap: 8 fő, televízió: 3 fő, rádió: 2 fő.¹⁹

A nyílt napokon megjelent diákok a véleményeik alapján rendkívül pozitív benyomásokkal távoztak a rendezvényekről, amit nagyon fontosnak ítélték meg a pályaválasztásuk megerősítésében. A leghasznosabbnak a hallgatóktól kapott információkat, illetve az egyes szakok felvételi tájékoztató előadását tartották. A képzési kiállítás, valamint az összevont

¹⁹ Csak a 2013- as kérdőívben szerepeltek ezek a válaszlehetőségek.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

felvételi tájékoztató előadás is a nagyon hasznos kategóriába került. Legkevésbé hasznosnak a pályaelemzés tanácsadás bizonyult, amelyet magyarázhat az a tény, hogy a rendezvényen megjelent diákok döntő része már konkrét elképzelésekkel érkezett.

A nyílt napokkal kapcsolatos élményeiket egy ötfokozatú Likert-skálával mértük, amelyben az 5 érték a „nagyon hasznos”, míg az 1 az „egyáltalán nem hasznos” választ mutatja (6. ábra).²⁰

A táblázat érdekessége, hogy szinte nincs változás a két év adatai között.

Mennyire tartja hasznosnak a nyílt nap eseményeit?	Átlag	
	2013	2014
Hallgatóktól kapott információk:	4,6	4,6
Szakok felvételi tájékoztató előadása:	4,6	4,6
Képzési kiállítás (standos megjelenés):	4,4	4,4
Összevont felvételi tájékoztató előadás:	4,4	4,4
Pályaelemzés előadás:	4,3	4,4

6. ábra. A nyílt nappal való elégedettség

ÖSSZEGRÖZÉS

A NKE a jogelődintézmények integrációját követően is meg tudta őrizni presztízsét a hazai felsőoktatás rangsorában. Továbbra is nagy az érdeklődés (egyre inkább nemi jellegzetességek nélkül) az egyetem karai, intézetei, szakjai iránt. A pozitív odafordulás kialakításában, illetve fenntartásában fontos szerep jut az évenként megrendezésre kerülő „Nyílt napok” rendezvényeknek is, amelyek egyre nagyobb érdeklődés és publicisztika mellett zajlanak. A fiatalok olyan releváns, a továbbtanulásukat, hivatástudatukat is meghatározó információkhoz jutnak, amelyek döntően befolyásolják a pályaválasztásukat, az életrajzunkat is. Ez jórészt az egyetem hallgatóinak köszönhető, hiszen ők azok, akik hitelesen, első kézből képesek átadni a tapasztalataikat az egyetemi képzésről, diákéletéről.

Kulcsszavak: pályaelemzés, továbbtanulás, Nyílt napok

Keywords: career orientation, further education, Open Day Events

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata Balassi Kiadó. Bp. 2003.
- Bakos Csaba Attila: A Magyar Honvédség megítélése pályaválasztás előtt álló fiatalok körében
- Hadtudományi szemle. Bp., 2013. 6. évfolyam. 1. szám.
- Dr. Kenderfi Miklós: A pályaelemzés folyamatának modern értelmezése 6-12.o. in. : A pályaelemzés szerepe a társadalmi integrációban. Szerk. Dr. Szilágyi Klára. ELTE TáTK, Budapest 2012
- Dr. Kovács Gábor: Tájékoztató a Nemzeti Közszolgálati Egyetem megalakulásáról és működéséről Migráció és társadalom 2012/1 letöltve: 2014.március 10.

²⁰ A Likert- skála öt válaszkategóriával rendelkező skála. A metrikus skálák közül az intervallum skálák közé tartozik, jellemző leíró statisztikája az átlag, szórás, terjedelem.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. VARGA András

Budapest, 2014.
7. évfolyam 2. szám

<http://rendeszet.hu/folyoirat/2012/1/t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3-nemzeti-k%C3%B6zszolg%C3%A1lati-egyetem-megalakul%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l-%C3%A9s-m%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9s%C3%A9r%C5%91>

Sajtos László- Mitev Ariel: Spss kutatási és adatelemzési kézikönyv Alinea Kiadó Budapest, 2010

- Völgyesy Pál: A pályaismeret jelentősége a pályaeorientáció folyamatában 18-28. o. in. : : A pályaeorientáció szerepe a társadalmi integrációban. Szerk. Dr. Szilágyi Klára. ELTE TáTK, Budapest 2012
- 2012-es középiskolai rangsor: ezek a legjobb budapesti gimnáziumok Eduline.hu letölthető: http://eduline.hu/kozoktatas/2012/5/31/2012es_kozepiskolai_rangsor_ezek_a_legjobb_0Q4T03 letöltve: 2014. március 10.